Ao. 1855. No. 7.
Dingsdag, 16 Januarij.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements – Secretarie.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1855.
10 Jan. Van het slavenkind *Christina*, geboren in 1854, dochter van *Helena*, toebehoorende aan E. J. Slengarde.
» » Van de slavin *Wilhelmina*, geboren in 1826, dochter van *Lucretia*, toebehoorende aan plantaadje *Molhoop*, divisie *Matappica*.

De waarnemende Adjunct Gouvernements-Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements - Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.
Derde afkondiging.

Gouvernements – Secretarie.

Paramaribo, den 15 Januarij 1855.

Alzoo Jacob Eijck, van het Gouvernement heeft verzocht, om het Erf La. E No. 880 N. W. in pacht te mogen bekomen.

Zoo worden degenen, die vermeenen mogten op het bedoelde Erf, eenig eigendoms of ander regt te kunnen doen gelden, opgeroepen, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, hunne reclames, met overlegging van bewijsstukken, ter Gouvernements - Secretarie in te dienen.

De waarnemende Adjunct Gouvernements-Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements – Secretarie.

Paramaribo, den 15 Januarij 1855.

Alzoo de zich noemende Antoinetta Sophia vander Starre, (dochter van Elisabeth Sophia Dietzel), in het Geboorte - Register bekend onder den naam van Antoinetta Sophia Dietzel, en in het Burger-register onder dien van Antoinetta Geertruida van der Star, van het Gouvernement de vergunning heeft verzocht, om voortaan den naam te mogen dragen van Antoinetta Sophia van der Starre.

Zoo worden degenen, die vermeenen mogten redenen van bezwaar daartegen te hebben, in de gelegenheid gesteld, om binnen den tijd van *zes* weken, na de dagteekening dezer, daarvan aanteekening ter Gouvernements Secretarie te doen.

De waarnemende adjunct Gouvernements-Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements – Secretarie.

Post-Kantoor.

Op aanstaanden ZONDAG den 21sten dezer, des morgens ten *acht ure*, zullen de via *Coronie*, *Nickerie* en *Demerary* naar *Europa* te verzenden Brievenpakketten worden gesloten.

Paramaribo, den 13 Januarij 1855.
De Ambtenaar belast met de Posterij,
J. S. BURNE.

Burgerlijke Stand.

Paramaribo, den 14 Januarij 1855.

Op den 5 Januarij 1855 zijn in ondertrouw opgenomen:

David Hartogh
en
Rebecca de Vries.

Anthonie van Ravenswaaij, weduwenaar van Jannetje Sukkel
en
Jannetje van Baaren, weduwe van Steven van Ravenswaaij.

De Adjunct Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
A. F. VAN AMSON.
Tweede afkondiging.

Schutterij van *Paramaribo.*

Derde en laatste Oproeping.

De *Commissie van Inschrijving en Vrijstelling* voor- en van de Schutterij, roept bij deze op alle vrije Mannelijke Ingezetenen, welke bewijsselijk aan *Paramaribo* woonachtig zijn, immers zich aldaar bewijsselijk ophouden, of hun verblijf hebben, voor zoo verre zij namelijk op den *eersten* Januarij 1855 den vollen ouderdom van *achttien* jaren bereikt hebben en hun *vijftigste* nog niet zijn ingetreden, welke nog niet reeds in de Schutterij zijn ingelijfd, van welken rang, staat of orde zij ook zijn mogen, zonder onderscheid of zij vermeenen mogten, al dan niet tot de vrijgestelden te behooren, met uitzondering nogtans van de zoodanigen welke volgens art. 3 van het Reglement voor de Schutterij, gearresteerd den 31sten December 1835, en 13 Mei 1836, van de persoonlijke dienst bevrijd of van schriftelijke Finale Vrijstelling van de Commissie voorzien zijn.

Wordende bij deze herinnerd aan art. 5 der Wet van 13 Mei 1836, (Gouvern. Blad No. 7,) waarbij degenen welke aan de oproepingen geen gehoor hebben gegeven, zullen gestraft worden met eene geldboete van niet minder dan VIJFTIG en niet meer dan HONDERD Gulden, of wel met eene gevangenzetting van niet minder dan TIEN dagen en niet langer dan EENE maand.

Zij zal vergaderen in het locaal van de Burger-Hoofdwacht aan den *Ouden Oranjetuin*, van 's morgens 9 tot 12 uren op Maandag den 22sten Januarij 1855.

De voor de Commissie verschijnenden, zullen de Letter en het Nummer hunner woonplaats en den naam der Straat moeten opgeven.

Paramaribo, den 15 Januarij 1855.
Namens de Commissie voornoemd,
S. M. BROMET,
Secretaris.

[525] De Exploicteur bij het Geregtshof in de kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 26n. Januarij 1855, des voormiddags ten *half negen* ure, publiek bij executie verkoopen:

De Plantaadje **NIEUWHOOP** cum annexis, gelegen aan de rivier *boven Commewijne*, tusschen de verlatene plantaadjen *Siparipabo* en de *Vier Kinderen*, aankomende Judith Gomperts weduwe Machiel Alexander Salomons.

Paramaribo, den 15 Januarij 1855.
SIMON ABENDANON Sz.

Nieuwstijdingen.

Frankrijk.

Parijs, 27 November 1854.

De Keizer heeft aan den Generaal Canrobert den volgenden brief geschreven:

Generaal!

»Uw rapport omtrent de overwinning van Inkermann, heeft mij diep getroffen. Betuig aan het leger, in mijn naam, al mijne voldoening over den moed dien het ontwikkelde, over de geestkracht waarmede het vermoeijenis en ontberingen verduurde, over zijne warme hartelijkheid jegens onze bondgenooten. Bedank de generalen, de officieren en soldaten, wegens hun manmoedig gedrag. Zeg hun, dat mijn medegevoel in hun leed en in de wreede verliezen die zij leden, levendig is, en dat het mijne meest voortdurende zorg zal zijn om het bittere daarvan te verzachten.

»Na de schitterende overwinning bij de Alma, hoopte ik een oogenblik dat het verjaagde vijandelijke leger niet zoo snel zijne verliezen herstellen zoude en dat Sebastopol weldra onder onze slagen zou gevallen zijn; maar de hardnekkige tegenstand dier stad en de versterkingen die het Russische leger ontving, stremmen voor een poos den loop van onze overwinning. Ik juich er u voor toe, dat gij weerstand boodt aan het ongeduld der troepen, die het stormloopen verlangden, onder omstandigheden, welke aanzienlijke verliezen souden na zich gesleept hebben.

»De Engelsche en Fransche regeringen waken met eene groote zorgvuldigheid over haar leger in het Oosten. Reeds doorklieven stoomschepen de zee om u belangrijke versterkingen aan te voeren. Deze versterkingen zullen uwe krachten verdubbelen en u veroorloven om eene aanvallende houding aan te nemen. Eene krachtige afleiding zal in Bessarabie geschieden en ik ontvang de verzekering dat de openbare meening

in het buitenland ons dagelijks gunstiger wordt. Indien Europa onbevreesd onze, zoo lang verbannen adelaars de vleugels met zoo veel glans zag uitspreiden, dan was het omdat het zeer goed weet, dat wij slechts voor zijne onafhankelijkheid strijden. Indien Frankrijk den aan hetzelve verschuldigden rang hernomen heeft, en indien de zegepraal nogmaals onze banieren zal kroonen, dan heb ik zulks — ik verklaar het met trots — aan de vaderlandsliefde en de ontembare dapperheid van het leger te danken.

» Ik zend den generaal de Montebello, een mijner adjudanten, om aan het leger de belooningen over te brengen, die het zoo zeer verdient.

» En hiermede, generaal bid ik God, dat hij u in zijne heilige hoede neme. NAPOLEON.

— De minister van oorlog heeft eene beschikking genomen, volgens welke van elk regiment zestig militairen naar de Krim zullen worden gezonden. Heden nu heeft de keuze plaats gehad in de regimenten, die te Parijs garnizoen houden. Doch het aantal vrijwilligers die zich aanboden, was zoo groot, dat men tot eene loting heeft moeten overgaan; terwijl de militairen, die het lot om te vertrekken niet gunstig was, daarover diep leedwezen aan den dag legden.

— Men wil hier bepaaldelijk weten, dat de Engelsche regering aan het parlement zal voorstellen, om eene leening van een millard francs te sluiten, waarvan dan de helft, d. i. 500 mill. aan Frankrijk zou worden overgegeven. Dit moet het eenige doel der reis van lord Palmerston geweest zijn, die op dringend verzoek des keizers hier blijft.

— Men heeft ontdekt, dat het stroo van maïs en haver in eene enorme verhouding suikerdeelen bevat; en gevolgelijk dus ook alcohol. Reeds moet te St. Denis eene dusdanige distilleerderij opgerigt zijn.

— Sedert eenige dagen geschiedt de invoer van wijn uit Spanje op eene nieuwe wijze. Eenige Spaansche vrouwen, bekend onder den naam van *Pasiegas*, komen te Bayonne aan met geheele benden ezels, die beladen zijn met lederen zakken vol wijn. Den 18den Nov. passeerden niet minder dan twee honderd aldus beladen ezels Bayonne.

Engeland.

London, 20 *November* 1854.

De *Daily-News* zegt, dat de regering een contract heeft gesloten tot levering van houten woningen voor de troepen in de Krim, waarvan ieder 20 man zal kunnen bevatten. Op die wijze zullen winterkwartieren voor 20,000 man naar het Oosten worden gezonden. De minister van oorlog heeft zoozeer op eene spoedige expeditie aangedrongen, dat de contracterende firma zich heeft moeten verbinden, om reeds den 21 Nov. 200 dezer woningen ter inscheping af te leveren.

— De stoomboot Vectis is den 5den November te Konstantinopel aangekomen met miss. Nightingale en 37 andere vrouwen aan boord, die zich naar het hospitaal te Scutari begeven, ten einde aldaar de zieke en gewonde soldaten te verplegen.

Den 25sten.

Een brief uit Konstantinopel dd. 5 Nov. deelt mede, dat een groot aantal Tartaren, die men wel op 30,000 schat, hunne onderwerping aan de geallieerden hebben aangeboden. Zij verzochten vergunning om zich als kolonisten in Turkije te mogen nederzetten; zijnde hun daarop de toezigging gedaan, dat zij naar Brussa zouden vervoerd worden of naar de omstreken van Sinope. Verder wordt in dien brief gezegd, dat omstreeks 4000 Tartaren sedert het beleg van Sebastopol aan de loopgraven der geallieerden gewerkt hebben.

— De stoomboot Yankee-Blade, van San Francisco naar Panama bestemd, met meer dan 800 passagiers aan boord, heeft den 1sten Oct. op de onder de zee verborgen klippen bij Conception-point gestooten. Terstond nadat men den schok voelde, stelde de kapitein alle pogingen in het werk, om het schip vlot te krijgen; doch het water drong met zooveel hevigheid de kiel binnen, dat alle pogingen om het schip eene andere rigting te geven, vruchteloos waren. De plaats, waar de stoomboot op de klip gestooten heeft, lag ministens op eene mijl afstand van de kust, en de kapitein heeft zich onmiddellijk derwaarts begeven om eene geschikte plaats tot ontscheping zijner passagiers te zoeken. Weldra werden de booten uitgebragt en voor dat het nacht was, waren al de passagiers gered met uitzondering van een twaalftal, die in de golven zijn omgekomen.

— De laatste berigten uit Zuid-Australie deelen mede, dat van daar een voorstel aan de regering van het moederland is gedaan tot den aanleg van een spoorweg ter grootte van 1000 mijlen, waardoor de drie kolonien Zuid-Australie, Victoria en Sydney aan elkander verbonden zouden worden. Volgens het plan van sir Henry Young, gouverneur van Zuid-Australie, zou daartoe vereischt worden eene som van 10,000,000 p. st. Men gelooft, dat het plan in vijf jaren tijds zou kunnen worden uitgevoerd.

— Berigten van St. Thomas, met de laatste West-Indische mail aangebragt, deelen eenige bijzonderheden mede nopens eene onlangs ontdekte laag guano op het Vogel-eiland, tot de groep der Aves-eilanden, en dus tot de Nederlandsche bezittingen behoorende. Een kapitein van een Amerikaansch schip heeft die meststof aldaar het eerst ontdekt, welker hoeveelheid geschat wordt op 300,000 a 400,000 ton., terwijl hare hoedanigheden aan die van de Chincha eilanden nabij komt. Twee Amerikaansche schepen hebben bereids eene lading daarvan ingenomen, en men wilde weten, dat er 50 man geland waren om de plaats te bezetten, en met behulp van twee stukken geschut er alle indringers te weren.

Duitschland.

Frankfort, 23 *November* 1854.

Voor het doen springen der rotsen aan de zoogenaamde ijzeren poort, in den Donau worden reeds op het ijverigst de noodige toebereidselen gemaakt. Intusschen zijn reeds uit Engeland platbodem stoomboten ontboden, om daarmede zelfs bij den laagsten waterstand dit gedeelte des strooms te kunnen bevaren.

— Ten gevolge van den enorm hoogen prijs der beetwortels, die over het geheel dit jaar in Zuid-Duitschland mislukt zijn, staat de suikerfabrikatie grootendeels stil. De bezitters dier fabrieken vinden thans beter hunne rekening bij het produceren van wijngeest en andere gebrande wateren, waarnaar van alle zijden veel vraag is.

— De *New-Era*, een schip met landverhuizers van Bremen naar New-York, is vergaan. Van de 400 passagiers werden niet meer dan 155 gered.

Mijnheer de Redacteur!

Is het waarheid dat volgens de opvatting der nieuwe muntwet, ook het zilvergeld, gemunt onder wijlen Z. M. WILLEM I, zal moeten ingewisseld worden of anders, na *ultimo* Februarij aanstaande niet meer gangbaar zal zijn.

Een uwer Lezers.

Troostwoord.

Stervelingen!
Zwervelingen!
Buiten 't hemelsch Vaderland!
Daar gekomen,
Wordt ontnomen
Alle boei en band.

Wie er klagen,
Wie er dragen
's Lijdens last en 's levens kruis;
't Kruis ontvalt eens,
't Feestlied schalt eens,
In het vaderhuis.

Moed gehouwen!
Vol vertrouwen,
Rustig, hopend voortgegaan!
Alles endt eens,
Alles wendt eens,
Schooner licht breekt aan.

Wat ontscheurd wordt,
Wat betreurd wordt
Leeft in hooger, reiner sfeer.
't Oog naar boven!
Blijft gelooven;
'k Zie hen eenmaal weer.

Na dit lijden,
Na dit strijden,
Na den somberen gravennacht
Volgt een morgen
Zonder zorgen,
Zonder zucht of klacht.

V. SCHAICK.

Overzigt van het opvoeding-stelsel in de Vereenigde-Staten.

(Vervolg van ons vorig nummer)

In het verslag, hetwelk jaarlijks door den Hoofd-opziener der algemeene scholen aan de wetgeving wordt gedaan, leest men, Ao. 1850:

» *Opleiding en beschaving van allen is de hoofdgedachte der eeuw. Op dien grondslag berust de vooruitgang der welvaart. Derhalve, waar ook ergens in ons midden een menschelijk wezen is, met vermogens die versterkt, ontwikkeld en gebruikt kunnen worden, dáár moeten de wegen tot kennis vrijelijk opengezet worden. Onkunde en domheid moeten evenmin verdragen worden als ondeugd en misdaad. Het eene leidt bijna onmisbaar tot het tweede. Verban de onkunde, en breng kennis en juiste begrippen in de plaats, en gij zult voor de meeste gevallen de aansporingen tot luiheid en ondeugd hebben weggenomen, die zulk een milden oogst van ellende in de maatschappij berokkenen. — Geef elk kind de beste opvoeding die gij kunt geven, en gij hebt den staat tegen vele aanrandingen beveiligd; maar meer dan dat, gij hebt hem met kundige ambachtslieden, verlichte ambtenaren, beoefenaren der wetenschappen begiftigd. — Onderwijs elk kind van 4 tot 12 jaar, naar ligchaam, verstand en hart, en vele uwer armhuizen, hospitalen en kerkers zult gij in scholen van zedelijkheid en tempels der wetenschap hebben veranderd, — en die gelden, welke gij thans aan de droevig noodzakelijke inrigtingen ten koste legt, zullen een beteren, ruim voordeeliger uitweg gevonden hebben.*

» *Zoo er feiten noodig zijn om het verband te bewijzen tusschen onkunde en misdaad, men sla de registers op van de geregtelijke vonnissen der laaste tien jaren, en dan zal men bevinden, dat er, van p. m. 28,000 personen, voor de verschillende hoven, wegens misdaad veroordeeld, maar 128 waren, die eene goede school-opvoeding genoten hadden.*"

Hoeveel men aan het onderwerp hecht, blijkt verder nog uit een verslag van den Raad van Onderwijs (Board of Education) in de stad New-York, 28 Mei 1851. — Het Gemeente-Bestuur had aanmerkingen gemaakt op de toenemende kosten van de departementen van policie, armwezen en onderwijs, welke vermeerdering voorzeker niet toegeschreven worden aan den grooten toevloed van landverhuizers. — Het verslag is eene zeer juiste verdediging van het opvoedings-stelsel. — Niet onaardig wordt aldaar gezegd:

» Het Gemeente-Bestuur omvat in dezelfde beschouwing de departementen van het openbaar onderwijs en van het armwezen en de openbare veiligheid; — en inderdaad, er is een treffend verband tusschen deze onderwerpen. Zij werken onmiskenbaar op elkander, en die onderlinge invloed is zoo sterk, dat hoe meer gij uw opvoedings-stelsel uitbreidt en volmaakt, zooveel te minder zult gij aan de twee andere onderwerpen ten koste moeten leggen.

Breng al uwe ingezetenen gaandeweg onder den invloed van een welbrepene, doelmatige en zedelijke vorming, en gij zult uw armenhuis en policie ontlasten. — Breid uw onderwijs uit, en gij vermindert misdaad en pauperisme. Vermeerder het getal uwer scholen, en gij vermindert in sterker verhouding het getal dergenen, die gij anders in hospitaal en kerker zoudt te ontvangen hebben. Onfeilbaar is dit verband; — tusschen deze beide

moet een keus worden gedaan. — Kan die keuze moeijelijk zijn in een Christelijken staat?" —

De pogingen van den staat worden door die van bijzondere personen ondersteund. — Een der rijkste kooplieden, ASTOR, oorspronkelijk een Duitsche landverhuizer, heeft niet lang geleden een legaat van een half millioen dollars (f 1,250,000) aan de stad gemaakt; waarvoor een schoone bibliotheek is opgerigt, een van de nuttige sieraden dezer nijvere stad.

Ten Zuidwesten van New-York ligt Pensylvanië, een rijke landbouwende staat; reeds vroegtijdig gevestigd door Zweden, Duitschers en Engelsche Quakers. — In 1682 gaf William Penn de eerste grondwet aan de kolonie, en daarin was deze zinsnede: „Wijsheid en deugd zijn eigenschappen die een kind niet met zijn vaderlijk erfgoed verkrijgt, en die wij dus zelve, door middel van eene zorgvuldige en deugdzame opvoeding, onder de jeugd moeten brengen."

Ofschoon het beginsel alzoo door den eersten wetgever was erkend, schijnt het dat zijne opvolgers er minder aan hechtten, althans tot het jaar 1831 bleef de zaak min of meer achterlijk. In dat jaar werd een stelsel van volks-opvoeding ingevoerd. — Bij den aanvang ondervond men moeijelijkheden door de leidelijkheid der Duitsche bevolking, en het gebrek aan goede onderwijzers. — Die moeijelijkheden werden nog vermeerderd door bezwaren van geldelijken aard, waarin de staat door stakingen zijner banken enz., gewikkeld was. — Maar dit alles is gaandeweg te boven gekomen. — De staat is van dien achteruitgang hersteld, betaalt de verschuldigde rente, en geeft sedert 1844 een half millioen jaarlijks voor de openbare scholen. — Ook zijn er verscheiden normaalscholen tot vorming van onderwijzers opgerigt.

De staat is in districten verdeeld, en elk district is verpligt om in verhouding tot het algemeen fonds, een bedrag aan belastingen te heffen, genoegzaam om drie of vier maanden in het onderwijs te voorzien.

Bevolking van Pennsylvanië (1850),	2,311,786
Getal schoolgaande kinderen (1851),	424,344
dito in 1835	32,544
Getal scholen in 1851,	8,510
Nog ontbrekende scholen,	674
Totaal der kosten voor scholen	f 2,316,119
Hieronder begrepen voor gebouwen	» 634,350
Bezoldiging der mannelijke onderwijzers gemiddeld per maand	» 42,50
Bezoldiging der vrouwelijke onderwijzers gemiddeld per maand,	» 25,50

Pennsylvanië heeft echter niet enkel voor scholen gezorgd, maar bevonden dat het beste middel om een volk te onderwijzen, vooral hierin bestaat, *goede onderwijzers te vormen.* — De geheele Staat is doordrongen van het begrip dat er vooral instellingen moeten zijn die den leeraar in staat stellen de vereischte kundigheden op te doen en zich zelf verder te vormen. — De goede uitwerking hiervan is overtuigend bewezen, en zij die voorheen tegen dergelijke instellingen gestemd waren, zijn er thans ijverige voorstanders van geworden.

De Hoofd-Opzigter van het schoolwezen, na eene uitwijding over het nut van goede onderwijzers, en den bijval welke de normaalscholen ondervinden, legt aan den Staat een plan voor omtrent een landbouw-school, ter kostelooze opleiding van de meest beloovende leerlingen, en schat de daartoe vereischte som op f 113,250.

Philadelphia, de eerste handelstad van dezen Staat, en de tweede stad der Unie, was den Staat wel vooruit, maar begon zijn schoolsysteem niet voor 1818, en opende zijne scholen voor allen eerst in 1836. — De laatste 15 jaren zijn echter uitstekend te nutte gemaakt. De inrigting der scholen, de middelen tot het onderwijs, zijn voorwerpen van bijzondere studie. —

In de lagere en in de taalscholen wordt een groot gedeelte der onderwijzersplaatsen door vrouwen waargenomen, en men ondervindt daarvan gunstige uitkomsten. Behalve dat de kosten van het onderwijs alzoo merkelijk verligt worden, heeft zulks dit voordeel, dat het aan vele vrouwen een nuttigen en voor haar passenden werkkring opent. —

Uit de beste leerlingen der taalscholen wordt eene keus gedaan, en deze worden opgenomen op eene hoogere daartoe ingerigte school; de vereischten om daarop te worden toegelaten zijn gaandeweg verhoogd, de studiën uitgebreid, zoodat thans eene bepaaldelijk geleerde opvoeding kosteloos wordt verstrekt. —

Op deze hoogere school zijn tien professoren en twee assistenten. — 505 leerlingen zijn op de registers ingeschreven. — De cursus is van vier jaar, en het onderwijs omvat de klassieken, Fransch, Spaansch, hoogere meetkunde, logica, welsprekendheid, philosophie in al hare takken, scheikunde, zeevaartkunde; al degenen die aankomen hebben een gestreng examen door te gaan in het lezen, schrijven, taalkunde, rekenkunde, aardrijkskunde, algebra en wiskunde. — De meeste snelschrijvers bij het congres zijn snelschrijvers-leerlingen van deze instelling. — Enkele cijfers toonen den voortgang te Philadelphia.

Bevolking der stad.		Getal schoolg.	Onderwijzers.	Leerlingen	Uitg. voor sch.
1840	228,691	16	190	19,000	f 475,000.
1850	408,766	60	928	48,000	» 840,000.

De schielijke toeneming van den staat en hare hoofdstad, in fabriekwezen, handel, gebouwen, bevolking en kunsten, spreekt ook hier luide ten voordeele van het opvoedingsijsteem. Dit vooral is een bewijs voor den weldadigen invloed, dat men thans, na eenige jaren beproevens, medewerking en deelneming ondervindt waar men vroeger op stugge leidelijkheid of tegenwerking stuitte.

Wij hebben alzoo van drie der voorname Staten en drie hoofdsteden der Unie een overzigt genomen, doch men denke niet dat hetzelfde onderwerp in de overige gedeelten der Unie verwaarloosd wordt. Ofschoon sommige der zuidelijke meer achterlijk zijn, waar de bevolking schaarscher en de slavernij nog heerschende is, zoo wordt toch de invloed der noordelijke Staten algemeen gevoeld, en hun voorbeeld heeft een geest van onderzoek en najiver ten goede doen ontstaan.

In Richmond en New Orleans is men bezig het stelsel der vrije scholen te verbeteren. In de meeste der westelijke en zuidwestelijke Staten heeft het congres groote gedeelten grond ten behoeve der opvoeding afgezonderd; de verafgelegen stad St. Louis, in den Noordwestelijken Staat Missouri, besteedt jaarlijks ongeveer f 250,000 aan het onderwijs, een som die in vergelijking nog grooter is dan die van New-York; — en zelfs in Texas, waar korte jaren geleden, het *bowie*-mes of de *revolver* nog de dagelijksche beslechter was bij de menigvuldige twisten, zijn thans, naar het *Journal of commerce* opgeeft, scholen in elk graafschap en ongeveer 200 kerken in aanbouw. — Er zijn thans zooveel Staten die een algemeen opvoedig-stelsel vormen, en de stroom in die rigting is zóó groot, dat niets aan de kracht dier publieke opinie kan weerstaan. Te midden van het pas ontgonnen woud rijst het schoolgebouw op, onmiddellijk vergezeld van de nederige toren der dorpskerk. — Want zoo het aanzienlijke getal secten verhinderde om onderwijs in één bepaalde dogmatiek op de scholen in te voeren, zoo is daarom het Godsdienstig gevoel niet minder sterk ontwikkeld, en kerk en school blijven de eerste gebouwen in elke jonge gemeente. —

Aan den westelijken grens der Unie, aan de oevers der Mississippi, ligt de grens-staat van Jowa, een van de jongste leden der Unie. De *settler* heeft er slechts onlangs zijne ruwe hutten geplaatst, en den grond voor de toekomstige steden en markten afgebakend; maar de zucht naar wetenschap voerde hij reeds met zich mede, en de prairie, die gisteren nog van het geschreeuw des Indiaans weergalmde en den wilden krijgsdans aanschouwde, ziet thans den denkenden Europeaan die de zaden van beschaving en kennis in de jeugdige harten legt. —

Een organieke wet heeft reeds de zaak van het onderwijs geregeld; een algemeene opziener van het schoolwezen is benoemd, en de centrale regering heeft hier met welbegrepen mildheid, ongeveer 600,000 bunders land (ongeveer 1½ millioen acres) voor de kosten van het algemeene schoolwezen afgezonderd, ter waarde van ongeveer 6 millioen guldens. — In het onderwijs voor dooven en blinden is reeds van Staatswege voorzien. Eene verhandeling van Mr. Barnard over de inrigting van schoolgebouwen, wordt alom op Staatskosten verspreid; — drie collegien zijn ingesteld; — district-scholen zijn begonnen; — twee normaal-scholen zijn gevormd. — Ziedaar de toestand van het openbaar onderwijs op de grenzen der woestijn, in een staat die in 1840 maar 43,000, en in 1850 maar 192,000 zielen telde.

Na dit overzigt van bepaalde gedeelten zijn wij beter in staat de navolgende algemeene cijfers te waarderen. Zij betreffen de totalen van die Staten die de opgave aangaande het onderwerp publiek maakten, bevattende ongeveer twee derden van de geheele bevolking der Unie.

Bevolking in die Staten	circa 17,000,000
Getal kinderen	3,723,756
Getal kinderen op de scholen	2,967,741
Getal studenten in akademien, regts- en geneeskundige scholen	18,260
Getal boekdeelen in openbare bibliotheken der Vere. Staten	3,954,375
Getal boekdeelen in akademie-bibliotheken	846,455
Bedrag van het algemeene schoolfonds	f 44,894,130
Jaarlijksche uitgaven voor openbare scholen	» 17,716,732

Deze schets in groote trekken van het onderwijs aan de overzijde van den Atlantischen Oceaan toont ons eenige belangrijke resultaten. Niet alleen zien wij er door, dat ruim één zesde der bevolking aldaar ter schoole is; dat in de groote steden letterlijk alle kinderen (zegge *alle kinderen*) een doelmatig onderwijs genieten; dat er te dien einde jaarlijks groote opofferingen gedaan worden en dat een speciaal fonds, daartoe bijeengebragt, nog toeneemt; maar wij kunnen er belangrijker feiten uit opmaken, namelijk dat de grondregel „algemeen onderwijs voor allen" een vasten wortel in het volkskarakter heeft geschoten; dat het bij uitstek *populair* is, dat het zich over de geheele Unie uitbreidt, en vooral dat er nog telkens op verbetering wordt gewerkt, dat de aard van het onderwijs steeds hooger en volmaakter wordt. — Er is in Amerika eene vaste overtuiging dat men het denkende hoofd met de werkende hand moet doen zamengaan, en dat men al de vermogens der ingezetenen moet doen ontwikkelen. — De eerbied voor het onderwijs toont zich ten platte lande in de versiering der gronden rondom de schoolgebouwen, — en in de steden ziet men thans, in plaats der lage, benaauwde, onaangename schoolkamers, groote steenen gebouwen vier verdiepingen hoog, wel verlicht, wel gelucht, wel verwarmd. — Er zijn beter boeken en ruime boekerijen; muziek wordt bij de studien gevoegd; normaalscholen voor de onderwijzers; opvoedingsgestichten voor dooven, blinden, stommen, idioten; dit alles geschied uit algemeene gelden. — Gymnasien en academien volgen; leerstoelen voor regts- en geneeskunde, letteren en theologie vinden talrijke hoorders; — en om alles meer te verbinden zijn er van staatswege onderwijzersinstituten, dagbladen voor het schoolwezen en rondtrekkende agenten om de eerzucht gaande te houden en de middelen tot vooruitgang te verspreiden. Voortdurend geschieden er beroepen op het algemeen om toch geene verspilling van talent en braakligging van grond te gedoogen.

om de onschatbare weelde van wetenschap en kennis toch open te stellen voor den minder gegoede, die door handenarbeid zijn bestaan moet vinden, en om bij de duizende der onbeschaafde landverhuizers, het gebrek aan een huis of d n invloed van een onzedelijk huis, door de aanlokselen der school te overwinnen.—

Die aansporingen vinden dan ook gereedelijk ingang: de gelden voor het schoolwezen worden gewillig opgebragt, en de opvoeding gaat voort. Wat zijn de gevolgen? Zien wij die niet van alle kanten in die krachtige werking van den Amerikaanschen geest? in dat vernuftig en doelmatig bezigen van middelen tot bereiking van dat doel! en die alles overwinnende aanwending van stoom en water als beweegkracht ter verligting van menschelijken arbeid;— beter en gelukkiger dan eenig ander volk, dwongen zij die natuurkrachten om als gehoorzame slaven het weefgetouw, het spintuig, de zaag, den hamer, voor hen te doen werken.— Voor steenhouwing, voor ijzer en staalbewerking, voor houtbewerking vonden zij menig nieuw werktuig uit; bij het zaaijen en het oogsten vervingen zij den handenarbeid door vernuftige zaaimachines en korensnijders; locomotief en spoortrein leerden zij steile hellingen te bestijgen en scherpe bogten om te trekken; voor het bouwen, optuigen en bevaren der schepen gaven zij nieuwe modellen; zij verminderden het getal scheepsvolk en verdubbelden de snelheid;— voor het spinnen en bleeken van katoen beproefden en vonden zij nieuwe bewerking, met betere stookplaatsen voor de stoomketels, betere persen voor de drukkers.—

Eenige jaren geleden vroeg men zich: wie leest een amerikaansch boek? Thans kan men veeleer vragen: wie is er in Europa, handelaar, fabrikant, wetenschappelijke landbouwer, of enkel beschaafde lezer, die niet het een of ander Amerikaansch boek of tijdschrift leest?— En natuurlijk, de geoefende krijgsman zal meer kunnen volbrengen dan de ruwe rekruut; de welonderwezen arbeider kan meer dan de domme ploegjongen. — Zoo ook kan een welopgevoed geslacht meer dan een niet onderwezen:— het Amerika dat wij thans zien, kan meer en beter dan het Amerika van twintig jaren herwaarts;— door de algemeene opvoeding kan men de eerste vorming der kinderen, de beginselen van lager onderwijs, reeds aan de vrouwen overlaten die men daartoe opleidde, en alzoo de kracht en de vermogens der mannelijke bevolking meer uitsluitend naar het hoogere rigten, naar de praktische wetenschappen voor landbouw, zeevaart, bouwkunde en uitvindingen. — Dat deed het opvoeding-sijsteem; matigheid volgt op haar schreden. Dertig jaren geleden was het misbruik van sterken drank in de meeste staten sterk ingeslopen.— Eene treffende verandering is daarin gekomen, naarmate de opvoeding voortging, en enkele staten hebben het zelfs zoo ver kunnen brengen dat het openbaar verkoopen van gedistilleerd verboden wordt, door de bekende Maine-wet.

De bezuiniging enkel door dit minder genever-verbruik verkregen, is reeds meer dan genoegzaam om al de kosten der opvoeding te dekken.

De invloed der opvoeding op de zedelijkheid kan men in verschillende omstandigheden bespeuren; onder anderen in Massachusetts in den voortgang van een tak van nijverheid, het schoen-en laarzenmaken.- Er heeft zich gaandeweg een stelsel gevormd, waarbij de ondernemer in de steden, de werklieden ten platte lande verspreid, van leder, andere grondstof en van werktuigen voorziet.- Wekelijks wordt hun dit toegezonden; de arbeiders werken de schoenen en laarzen in hun eigen huisgezin, en zenden aan het eind der week de afgewerkte producten terug;- dit stelsel nu kan slechts zoo algemeen in werking zijn bij eene algemeen eerlijke bevolking.- Het schoen-en laarzenmaken is dan ook in dien kleinen Staat dermate toegenomen, dat er van die producten jaarlijks voor 72 millioen guldens wordt vervaardigd.

In dien zelfden staat zag men de kosten voor het armwezen verminderen;- hetgeen vooral gewigtig is, wanneer men nagaat dat er jaarlijks een aanzienlijke toevloed is van landverhuizers uit Ierland: dat is, een stroom van volkomen behoeftige menschen voor welker ontvangst en verzorging in den eersten tijd der aankomst ruime kosten gedaan worden, dat dus niettegenstaande dien aanhoudenden en groeijenden toevloed van pauperisme, het armwezen van den Staat zelve afnemende is, is wel een zeer sterk bewijs voor de levenskracht en nijverheid van dien Staat, en de invloed daarop door het onderwijs, uitgeoefend, ligt voor de hand.

(Vervolg en slot in ons volgend nummer)

Scheepvaart.

Aangekomen.

Den 12den dezer, de Nd. Am. brik Clara Ellen, kapt. Blanchard, van Jacksonville.

Uitgeklaard.

Den 12den, de Fransche schoener La belle Poule, Kapt. M. Giaimo, naar Cayenne, lading: 20 vaatjes Witlood, 3 Hammen, 20 manden Seltzerwater, 30 kelders Jenever, 1 kist Schoppen, 1 vaten Ale inh. 4 dousijn flesschen. 12 puncheons en 23 halve leggers Dram 3045 gallons.

Idem, de Nd. Am. brik A. B. Vanolinda, kapt. John Bakss, lading: 122 vaten Suiker 168,005 p., 246 vaten Melassie 32,540 gallons.

Den 13den, de Nd. Am. bark James Smith, kapt. C. A. Homans, lading: 172 vaten Melassie 19,912 gallons en 172 vaten Suiker 236,039 pond. Beiden naar Boston.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM

Antonie en Eugenie, kapt. Lundt qq. adres bij F. Emanuels.

Anna Maria Henrietta, kapt. Bos, adres bij Gisius & Co.

ADVERTENTIEN.

Aangezien na Woensdag, den 17n. Januarij, over die ZITPLAATSEN IN HET KERKGEBOUW, waarvoor de Huur over 1855 alsdan nog niet zal zijn voldaan,— ten behoeve van de Aanvragers zal worden beschikt,— zoo worden de vroegere Huurders dier plaatsen, die tot nog toe in gebreke zijn gebleven, hunne bewijzen over dit jaar tegen betaling te doen afhalen, hieraan nogmaals herinnerd;— met uitnoodiging aan de verschillende aanvragers om, ter bekoming van Vaste ZITPLAATSEN, na dien tijd, zich ten spoedigste te wenden, bepaaldelijk tot het Lid der Commissie N. M. BENDER.

Paramaribo, den 13 Januarij 1855.

De Kerkelijke Commissie voor de Hervormde Christelijke Eeredienst,

PALTHE WESENHAGEN,

Voorzitter.

B. C. VAN DEN ENDE,

Secretaris.

(1296) **Het vroeger geannonceerde**

CONCERT

van J. P. FAUBEL, zal plaats hebben op WOENSDAG den 31 dezer maand.

J. C. GADDUM heeft tot zijnen *Generalen Gemagtigde* benoemd en aangesteld: den Heer G. H. L. BAKKER.

Paramaribo, den 14 Januarij 1855.

(1295)

(1298) Daar het niet afhangt van den goeden wil des ondergeteekenden en hij in tijds, zoowel in het *Gouvernements Advertentie Blad* als in de overige dagbladen, te kennen heeft gegeven, dat alle zijne uitstaande **VORDERINGEN**, vóór den 15 dezer moeten zijn voldaan, zoo herinnert hij alsnu zijne *DEBITEUREN*, dat de nalatigen in regten zullen worden vervolgd.

Paramaribo, den 16 Januarij 1855.

J. P. HAASE Jr.

VENDU:

HEDEN MIDDAG om 4 ure, ten huize van den Vendumeester J. F. FAVEREIJ,

Van **MEUBELEN**, etc., RUNDVEE, **VARKENS** en *gedresseerde* **JAGTHONDEN**, alsmede *CEDER* **PLANKEN.** (1292)

VENDU bij

H. LYON & Co.

MORGEN OCHTEND om 9 ure in het huis aan de *Watermolen straat* naast den WelEdelen Heer BOAS.

Paramaribo, den 16 January 1855.

(1294)

(1293) VRIJDAG e. k., 's morgens 9 ure, zal de Vendumeester J. C. GOMPERTS, verkoopen:

Al de voorradige **STEENEN** (*fire bricks model*) van de *STEENFABRIEK* aan de *Graven straat.*

Daarvan zijn dagelijks te bezigtigen op het Erf van gemelde Fabriek, en voor het Pakhuis van

H. LYON & Co.

De ondergeteekende biedt *a CONTANT* te koop aan:

Oost-Indische *RIJST*

in balen.

(1290) JNO. MILLAR.

Paramaribo, den 16 Januarij 1855.

Tegen **25** cents per vat (het vat niet mee te leveren), worden **BANANEN SCHILLEN** aangenomen op den grond *Gelderland*. (1291)

Paramaribo, den 13 Januarij 1855.

Verkrijgbaar bij

JOHAN LUGARD

tegen civiele prijzen, mits CONTANT:

Puike BOTER, Z. M., Kom. en Zw. KAZEN, HAM, *Rolpens*, gez. PALING, Haring, *Broodsuikers*, patent en genua OLIE, COGNAC en witte BRANDEWIJN, groene en roode kelders *JENENER*, etc. (1297)

Gedrukt bij J. C. MULLER Az.